

Účetnictví

Daně

Právo

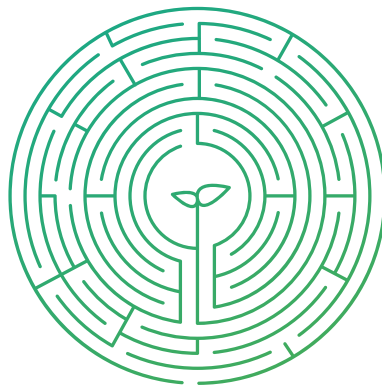
**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Říjen 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

Daně

**Dotace a investiční
pobídky**

dReport: Říjen 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.

Očekávané posuny v účinnosti nového zákona o účetnictví a doprovodného zákona

Již delší čas vás informujeme o přípravách návrhu [nového zákona o účetnictví](#) a souvisejícího [doprovodného zákona](#), který mimo jiné zásadně mění i zákon o dani z příjmů. U všech připravovaných zákonů byla dosud navrhována účinnost od 1. 1. 2025. Vzhledem k tomu, že tyto návrhy nebyly dosud předloženy do Poslanecké sněmovny ČR k projednání a ani nebyly schváleny Legislativní radou vlády, máme za to, že je v tuto chvíli již jisté, že navrhovaná účinnost bude muset být odložena, tzn. že nový zákon o účetnictví (ani další doprovodné předpisy) od roku 2025 platit nebude.

Aktuálně se spekuluje spíše o datu účinnosti od 1. 1. 2026. Nicméně tento termín předpokládá, že navrhované zákony schválí ještě současný Parlament České republiky, což se zdá být zcela nereálné vzhledem k tomu, že je v Poslanecké sněmovně aktuálně diskutováno zhruba 180 zákonů a do konce funkčního období zbývá necelý jeden rok.

Dále je nutné pro účetní praxi zohlednit zásadní aspekt, a to skutečnost, že v případě rychlého schválení by byla účetním jednotkám a poplatníkům umožněna pouze krátká legisvakační lhůta, tedy lhůta, během které se mohou na nová pravidla připravit. V této souvislosti je nutné připomenout, že navrhované změny jsou naprosto zásadního charakteru a dotknou se většiny účetních jednotek a daňových poplatníků, jejich aplikace pro ně navíc může být velmi obtížná (např. bude vyžadovat významné úpravy účetních systémů).

Shrnuto, vzhledem k tomu, že se nepředpokládá, že by současná Poslanecká sněmovna zvládla příslušné normy, které jsou klíčové i v otázce dopadu do státního rozpočtu, projednat a schválit ve svém stávajícím funkčním období a že je nutné subjektům umožnit určitou legisvakanční lhůtu pro přípravu na novou legislativu (domníváme se, že by měla být minimálně 12 měsíců od vyhlášení zákonů ve sbírce listin), předpokládáme reálnou účinnost zákonů spíše v roce 2027 či 2028.

S ohledem na vzdalující se horizont účinnosti nového zákona o účetnictví je pak další otázkou, zdali se v mezičase vydá Ministerstvo financí cestou dílčích úprav stávajícího zákona – obdobně, jako to učinilo například při zavedení možnosti používat funkční měnu.

O dalším vývoji vás budeme dále informovat.

Roman Ženatý
rzenaty@deloittece.com

Martina Křížová Chrámecká
mkrizovachramecka@deloittece.com

Návrh na zavedení volitelnosti odloženého režimu zdanění příjmů z ESOP

Dne 24. října 2024 byla do Poslanecké sněmovny načtena pozměňovacím návrhem č. 5239 k vládnímu návrhu zákona, o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (Sněmovní tisk 716/0), další změna zákona o daních z příjmů (ZDP) týkající se zdanění příjmů ze zaměstnaneckých akciových plánů (ESOP). Pokud by byl návrh v této podobě přijat, měl by dopad i na daňové povinnosti za rok 2024. Již nyní proto v následujícím článku upozorňujeme na základní změny, které návrh přináší.

Od 1. 1. 2024 vešla v platnost nová úprava zdanění příjmů zaměstnanců z nabytí podílů v obchodní korporaci či opcí na nákup podílů v obchodní korporaci v rámci ESOP. Novela zavedla odložení momentu zdanění u těchto příjmů do prvního v ZDP definovaných okamžiků, v ideálním případě až do okamžiku, kdy zaměstnanec nabyté podíly prodá a realizuje tak peněžní prostředky. O dopadech novely a následné novelizaci pojistných předpisů jsme blíže informovali v [článcích na našem blogu](#). Novela zavedla tento odložený režim jako povinný a dopadla tak na široké spektrum společností, včetně společností s globálně nastavenými ESOP, což především těmto typům společností mnohdy velmi zkomplikovalo proces jejich administrace.

Jaké změny nový návrh přináší?

Záměrem aktuálního návrhu z dílny Ministerstva financí je tedy odstranit tuto komplikaci a odložený režim zdanění udělat pro zaměstnavatele volitelným. Dle návrhu by se měl zaměstnavatel do budoucna možnost rozhodnout, zda příjmy z ESOP přihlásí do odloženého režimu (oznámením správci daně do 20. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, kdy zaměstnanec podíl v rámci ESOP nabyt), nebo zda bude postupovat podle znění ZDP platného do konce roku 2023 (bez odložení zdanění). Obdobně by se pak zvolený režim měl vztahovat i na platbu pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Co se týká příjmů z nabytí podílů v průběhu roku 2024, mělo by být možné dle přechodného ustanovení postupovat tak, že pokud zaměstnavatel u těchto příjmů během roku 2024 uplatnil odložený režim zdanění, může v něm dále pokračovat, jestliže oznámí správci daně do 2 měsíců ode dne nabytí účinnosti novely, že odložený režim zdanění na příslušný příjem použije. Pokud zaměstnavatel toto oznámení ve lhůtě neučiní, bude mít povinnost zálohu na daň z příjmů a pojistné za kalendářní měsíce započaté od 1. ledna 2024 dodatečně odvést. Nicméně pokud tak učiní v souladu s novelou, nevzniknou mu sankce za pozdní platbu těchto záloh a pojistného.

Navrhovaná účinnost výše uvedených změn je od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení zákona.

Tuto oblast pro vás budeme i nadále sledovat a informovat vás v dalších článcích na [našem blogu](#) nebo na [našich webcastech](#). Více informací najdete také na naší [webové stránce](#), kde se tématu ESOP podrobně věnujeme.

Sněmovní tisk 716, vládní návrh zákona kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Jana Osecká
josecka@deloittece.com

Jan Starý
jstary@deloittece.com

NSS: Naturální mzda může být osvobozena od daně z příjmů ze závislé činnosti

Nejvyšší správní soud („NSS“) se aktuálně ve dvou rozsudcích sp. zn. 6 Afs 354/2023 a 5 Afs 295/2023 vyjádřil k právní otázce možnosti osvobození naturální mzdy od daně z příjmů fyzických osob. V jednom z těchto případů klienta zastupovala a úspěšně obhájila advokátní kancelář Deloitte Legal. Přečtěte si v následujícím článku, z jakého důvodu finanční správa nárok na osvobození od daně zpochybnila a proč dal soud za pravdu žalobcům.

Mzda jako nepeněžní plnění

Žalobci jako zaměstnavatelé poskytovali svým zaměstnancům část mzdy jako nepeněžní plnění ve formě bodů do systému caterie, přičemž jeden připsaný bod odpovídal hodnotě plnění 1 Kč. Zaměstnanci mohli tyto body využít podle svého uvážení pouze na plnění vymezená § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů („ZDP“), tj. na kulturu, sport, zdraví, rekreaci, knihy nebo školku. Tedy na nepeněžní plnění, která splňují zákonné podmínky osvobození od daně z příjmů ze závislé činnosti.

Zákonné podmínky pro osvobození jsou tyto: 1) jedná se o nepeněžní plnění, 2) poskytnuté zaměstnavatelem (jménem zaměstnavatele), 3) z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, 4) za účelem realizace vybraných plnění (např. kultura, sport, rekreace).

Orgány finanční správy splnění zákonných podmínek osvobození nezpochybnily. Avšak nárok na osvobození odmítly uznat proto, že se jednalo o plnění poskytnuté za vykonanou práci, tedy o naturální mzdu, která vždy podléhá zdanění a odvodům na sociální a zdravotní pojištění. Podle finanční správy lze osvobodit od daně ze závislé činnosti pouze zaměstnanecké benefity bez vazby na vykonanou práci, které jsou poskytovány nad rámec mzdy.

Posouzení NSS

Předně NSS uvedl, že ZDP nezná pojem „zaměstnanecký benefit“, přestože je používán veřejností k označení nepeněžních plnění podle § 6 odst. 9 písm. d) ZDP. Místo toho ZDP pracuje s pojmem „příjmy ze závislé činnosti“, které definuje velmi široce, aby postihl co nejširší okruh možných plnění poskytovaných zaměstnavatelem zaměstnancům.

Při posuzování naplnění podmínek pro osvobození od daně podle § 6 odst. 9 písm. d) ZDP je proto podle NSS irrelevantní, zda je posuzované plnění mzdou, či nikoliv. Podstatné je pouze to, zda jsou splněny všechny zákonné podmínky vyjmenované v tomto ustanovení (viz výše) a zda jde zároveň o příjem podle ZDP. Je přitom lhostejno, o jaký typ příjmu ze závislé činnosti se jedná, tj. zda se jedná o příjem z pracovněprávního poměru (mzda nebo odměna za vykonanou práci), nebo o příjem plynoucí v souvislosti s výkonem činnosti, ze které plyne příjem ze závislé činnosti (benefit nad rámec mzdy). NSS tudíž uzavřel, že orgány finanční správy pochybily, když vyloučily možnost osvobození od daně u příjmů jen kvůli tomu, že je vyhodnotily jako součást mzdy.

Může jít o zneužití práva?

NSS se také vyjádřil k otázce, zda by osvobození naturální mzdy od daně ze závislé činnosti nemohlo být zneužitím práva. NSS přitom dospěl k závěru, že nikoliv. Nesdílel totiž obavu finanční správy, že výše uvedený výklad povede ke zneužívání práva ze strany zaměstnavatelů, neboť jim dle finanční správy poskytne možnost vyhnout se platbě povinného pojistného. NSS uvedl, že žalobci hodlali docílit osvobození od daně nepeněžního plnění svým zaměstnancům na základě jasné dikce zákona a nepopřeli tím jeho smysl. Nelze jim vyčítat, že právní úpravu využili k poskytování nepeněžních plnění ve prospěch svých zaměstnanců, tedy k účelu, k jakému měla sloužit, a za podmínek nastavených zákonodárcem.

V případech, že byste i vy řešili oblast benefitů z daňového pohledu, může pro vás být tento rozsudek důležitý.

Kateřina Devlin
kdevlin@deloittece.com

Alena Wágner Dugová
adugova@deloittece.com

Přehled novinek

Novela zákona o DPH 2025

Rozsáhlá novela zákona o DPH přináší změny například v nárokování odpočtu DPH, v opravě daně u nedobytných pohledávek, ve zdanění převodů nemovitostí, v opravách základu daně, ve stanovení základu daně při prodeji vybraného zboží zaměstnancům či v oblasti finančních služeb bude projednána v Poslanecké sněmovně ve třetím čtení. Ke dni uzávěrky tohoto vydání dReport zpravodaje nebylo konkrétní datum projednání novely zveřejněno.

Judikatura SDEU

- V rozhodnutí **C-429/23 NARE-BG** Soudní dvůr EU potvrdil, že po uplynutí lhůty pro stanovení daně nelze uplatnit nárok na odpočet daně a nelze jej ani navýšit prostřednictvím oprav odpočtu daně. Toto pravidlo se jeví být v souladu s přístupem českého zákona o DPH.
- Ve věci **C-243/23 Drebers** posuzoval Soudní dvůr otázku lhůty pro opravu odpočtu daně u rozsáhlé rekonstrukce budovy. Ve svém rozhodnutí upřesnil pravomoc členských států v posuzování rekonstrukce starší budovy a určil, že nemohou odlišovat investici do výstavby nové budovy od rozsáhlé rekonstrukce starší budovy. Český zákon o DPH se od pohledu Soudního dvora neodchyluje.
- V případě **C-475/23 Voestalpine Giesserei Linz** rozhodl SDEU o vzniku nároku na odpočet daně z pořízení nástroje plátcem, pokud jsou náklady na pořízení nástroje u něj prvkem spoluurčujícím cenu jeho plnění. Dle Soudního dvora nárok na odpočet nemůže být odepřen ani tehdy, pokud tento nástroj plátce zapůjčil svému dodavateli, aby na něm zpracovával plátčovo zboží. Dle našeho názoru jde o přístup odpovídající běžné praxi v ČR, nicméně Soudní dvůr naznačil určité restriktce odpočtu daně. Ke krácení nároku na odpočet daně by plátce měl přistoupit, pokud by výpůjčka „šla nad rámec toho, co je nezbytné pro zpracování plátčova zboží“.
- Otázkou zneužití práva u režimu pro malé podniky se Soudní dvůr zabýval v rozsudku **C-171/23 UP CAFFE**, kde rozhodl, že v tomto případě může jít o zneužití, pokud daňový subjekt převede podnikání na novou společnost, a to z důvodu překročení obratu neplátce. Není relevantní, že neexistuje vnitrostátní úprava týkající se zneužití práva. Správce daně má právo odmítnout uplatnění tohoto režimu a plnění překvalifikovat.
- Soudní dvůr v případě **C-60/23 Digital Charging Solutions** („DCS“) vyložil, že dodáním zboží je také nabíjení elektromobilu elektřinou na dobíjecím místě. Splnění podmínek pro komisionářskou smlouvu Soudní dvůr potvrdil pro model, ve kterém dodavatel elektřiny měsíčně fakturoval spotřebovanou elektřinu DCS, která následně také měsíčně fakturovala jak spotřebovanou elektřinu, tak i svou odměnu ve formě měsíčního paušálu finálním zákazníkům. Podmínky pro komisionářskou smlouvu jsou přitom dle Soudního dvora splněny i v případě, že měsíční paušál DCS nepředstavuje samostatné plnění. Pro tento model se dle Soudního dvora neaplikuje judikatura týkající se dodání pohonných hmot hrazených prostřednictvím petrokaretních společností. Jde o přístup plně odpovídající praxi.

Tomáš Brandejs
tbrandejs@deloittece.com

DAC 8: Nová oznamovací povinnost pro poskytovatele služeb spojených s kryptoaktivy

Nejednoznačnost spojená s kryptoaktivy přináší regulační a administrativní výzvy pro vlády, podniky i jednotlivce po celém světě. Daňové úřady se v oblasti obchodování s kryptoaktivy potýkají s nedostatkem informací, což může vést ke ztrátám na daňových příjmech. V reakci na tuto situaci vzniká již osmá směrnice o mezinárodní spolupráci v oblasti daní („směrnice DAC 8“), která zavádí novou oznamovací povinnost pro poskytovatele služeb spojených s kryptoaktivy („poskytovatelé“).

Směrnice DAC 8 nabyla účinnosti 13. listopadu 2023 a pro většinu členských států EU začne platit od 1. ledna 2026. Členské státy mají povinnost implementovat směrnici DAC 8 do svého vnitrostátního práva nejpozději do 31. prosince 2025. V tomto kontextu vláda ČR na konci srpna 2024 předložila Poslanecké sněmovně návrh na změnu zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů.

Mezi transakce, které poskytovatelé budou dle současného znění návrhu zákona povinni oznamovat, patří zejména:

- **směnné transakce**, a to směna kryptoaktiv za jiná kryptoaktiva nebo směna kryptoaktiv za tradiční fiat měnu;
- **převody kryptoaktiv**, ať už na adresu či účet uživatele kryptoaktiv vedený u poskytovatele, nebo z této adresy či účtu; a
- **maloobchodní platební transakce**, kterými se rozumí převod kryptoaktiv jako úhrada za zboží nebo služby v hodnotě převyšující 50 tisíc USD.

Jaké povinnosti prozatím vyplývají z tohoto návrhu?

- **Registrační povinnost:** Poskytovatelé, kteří jsou usazeni v České republice, budou muset oznámit zahájení své činnosti a registrovat se u příslušného orgánu ve lhůtě pro podání oznámení o oznamovaných transakcích.
- **Oznamovací povinnost:** Poskytovatelé budou mít povinnost oznamovat všechny transakce, které uskutečnili pro své uživatele. Oznámení se bude podávat výhradně elektronicky, a to do 30. dubna kalendářního roku následujícího po kalendářním roku, za který je oznámení podáváno.

- **Prověřování a zjišťování:** Poskytovatelé budou povinni prověřit identitu a rezidenci svých uživatelů kryptoaktiv, což zahrnuje shromažďování nezbytných informací o těchto uživatelích. Pokud uživatelé neposkytnou při prověřování a zjišťování informací součinnost, poskytovatelé nemohou transakci pro uživatele provést.
- **Informační povinnost:** Poskytovatelé musí informovat uživatele o shromažďování a předávání jejich údajů příslušnému správci daně, a to před provedením prvního oznámení.
- **Uchovávání dokladů:** Poskytovatelé jsou povinni uchovávat všechny související doklady týkající se prověřování, zjišťování a informační povinnosti po dobu deseti let od posledního dne lhůty pro podání oznámení.

Návrh zákona zavádí možné sankce za nedodržení stanovených povinností. Správce daně může uložit oznamujícímu poskytovateli pokutu až do výše 1 500 000 Kč v případě porušení pravidel týkajících se prověřování, zjišťování, uchovávání dokladů, informování nebo oznamování.

Návrh na změnu zákona naleznete na informačním portálu vlády ČR odok.cz.

Situaci v této oblasti budeme pečlivě monitorovat, a jakmile dojde k dalšímu vývoji legislativního procesu, budeme vás o něm informovat.

Pavína Stachová
pstachova@deloittece.com

Lucie Jankovská
ljankovska@deloittece.com

Alexandr Tóth
altoth@deloittece.com

Co přinese novela daňového řádu v oblasti sankcí a jejich promíjení

Novela daňového řádu, která momentálně čeká na projednání v Poslanecké sněmovně, přináší poměrně velké množství změn. Jednou z důležitých oblastí, kde se navrhuje hned několik zásadních úprav, jsou daňové sankce a možnosti jejich snížení. Značná část navrhovaných změn v této oblasti reaguje na judikaturu, která výkladově nejasné otázky rozhodla ve prospěch daňových subjektů.

Úroky z prodlení v daňovém řádu dle novely

Pro postup při výpočtu úroku z prodlení, kdy se zohledňují přeplatky existující na osobních daňových účtech, se vžil pojem „vykusování“ úroku. Správce daně má povinnost při stanovení úroku z prodlení přihlídnout k tomu, zda měl daňový subjekt v průběhu svého prodlení přeplatek na některé jiné dani, a to i u jiného správce daně. V případě existence přeplatku úrok z prodlení za dobu, kdy tento přeplatek existoval, nenabíhal. Povinnost správce daně přihlídnout k přeplatkům však nebyla v zákoně výslovně upravena, ale byla dovozena judikaturou. Ta přešla jistým vývojem a dospěla k závěru, že správce daně musí přihlídnout k přeplatkům na dani evidovaných i u jiných správců daně, pokud to není spojené s komplikovaným postupem. Pojem „správce daně“ však podle daňového řádu nezahrnuje pouze finanční úřady, ale např. i obce při správě místních poplatků. Zákonodárce proto zřejmě z tohoto pohledu považoval judikaturou dovozenou povinnost za příliš širokou. Novela proto povinnost správce daně omezuje tak, že nově se má přihlížet k přeplatkům u jiného správce daně, ale pouze pokud jde zároveň o věcně příslušného správce daně. V praxi by to mělo znamenat, že finanční úřady by měly nadále zohledňovat přeplatky existující u jiného finančního úřadu, ale už nebudou povinny přihlížet k přeplatkům u jiných orgánů v postavení správce daně.

Změny se však netýkají pouze úroků hrazených daňovým subjektem, ale také těch, které hradí správce daně. Podstatnou změnou, kterou novela daňového řádu přináší, je zakotvení zákazu úroku z úroku hrazeného správcem daně. V této oblasti došlo k dynamickému judikatornímu vývoji, do této doby se totiž úrok z úroků hrazeného správcem daně připouštěl.

Promíjení penále dle nové právní úpravy

Daňový řád umožňuje správci daně prominout část penále až do výše 75 %. Zároveň daňový řád stanoví, že povinnost hradit penále nevzniká, dojde-li k doměření daně na základě přípustného dodatečného daňového přiznání či vyúčtování. Pokud je však dodatečné přiznání nepřípustné z jakéhokoliv důvodu (např. jestliže by bylo podané v průběhu daňové kontroly či v rámci doměřovacího řízení), je penále stanoveno. K nepřípustnému dodatečnému přiznání a tím pádem ke stanovení penále může snadno dojít např. v situaci, kdy se podává několik dodatečných přiznání v krátkém čase po sobě.

I zákonodárce vnímá stávající situaci jako nevyhovující a označuje vznik penále v popsané situaci za poměrně přísnou sankci. Změna však nebude spočívat v úpravě podmínek vzniku penále, ale v nově rozšířené možnosti prominout penále až do výše 100 %. Obecně bude možné prominout 100 % z důvodu, který lze ospravedlnit. Lze očekávat, že Finanční správa ČR aktualizuje pokyn k promíjení příslušenství daně a konkretizuje další důvody, které budou v případě promíjení penále považovány ze ospravedlnitelné.

Hromadné promíjení

Navrhovaná novela daňového řádu s sebou přináší také změny institutu hromadného promíjení. Nově o hromadném promíjení nebude rozhodovat ministr financí, ale vláda České republiky jako kolektivní orgán. Tato změna tedy umožní v případě např. živelní katastrofy prominout nejen daně a příslušenství, které spravuje Ministerstvo financí a jemu odpovědné správní orgány, ale všechny typy povinných peněžitých plnění a poplatků, bez ohledu na to, který orgán je spravuje.

Dále se navrhuje možnost hromadného posečkání, tedy odložení splatnosti daně. Jde o reakci na fakt, že právě odložení splatnosti daňové povinnosti může v případě mimořádné události daňovým subjektům pomoci. V průběhu pandemie covidu-19 Ministerstvo financí s cílem mírnit negativní důsledky pandemie hromadně promíjelo alespoň příslušenství daně. Protože však toto hromadné promíjení příslušenství daně nemělo vliv na splatnost daně, hrozila daňovým subjektům v případě neuhrazení daně daňová exekuce. Hromadné posečkání může tedy řešit například tento problém. Dále bude vláda České republiky moci rozhodnout o tom, že po dobu hromadného posečkání nebude vznikat úrok z posečkané částky.

V článku jsme zmínili nejdůležitější změny v oblasti sankcí, které přináší návrh novely daňového řádu. V průběhu legislativního procesu však může ještě dojít ke změnám v návrhu, proto budeme další vývoj této novely monitorovat.

Zuzana Potočková
zpotockova@deloittece.com

Tomáš Staroň
tstaron@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Miroslav Svoboda
msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov
mromancov@deloittece.com

Kateřina Novotná
knovotna@deloittece.com

Tereza Gebauer
tgebauer@deloittece.com

Miroslav Richter
MirRichter@deloittece.com

Roman Ženatý
rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová
tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně
Adham Hafoudh
ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková
rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš
jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Nezapomeňte na včasné avizování projektů výzkumu a vývoje

Základní podmínkou pro uplatňování výdajů při realizaci projektů výzkumu a vývoje v rámci odčitatelné položky v daňovém přiznání je správné a včasné odeslání „Oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje“, tedy tzv. avíza, na příslušný finanční úřad. Víte, jak toto avízo podat správně a včas?

Tato povinnost je v platnosti od 1. 4. 2019 a jedná se o první právní úkon poplatníka vůči správci daně ve vztahu k realizaci konkrétního projektu, na který hodlá uplatňovat odpočet. Poplatník je v případě avizování více projektů povinen odeslat avízo za každý projekt zvlášť s tím, že jedno podání na finanční úřad může obsahovat několik samostatných avíz.

Avízo musí splňovat zákonné náležitosti co do obsahu a způsobu podání na finanční úřad. Mezi tyto náležitosti patří:

- identifikační údaje poplatníka,
- název projektu výzkumu a vývoje vystihující jeho obecné zaměření.

Tímto úkonem si v podstatě poplatník otevírá pouze možnost uplatnit způsobilé výdaje na projekt výzkumu a vývoje znamenající jeho právo, nikoliv povinnost.

Jestli nakonec bude poplatník uplatňovat odčitatelnou položku na projekt výzkumu a vývoje, je podmíněno splněním dalších kritérií, mezi které patří především přítomnost ocenitelného prvku novosti v projektu a vyjasňování výzkumné nebo technické nejistoty při řešení projektu.

Kdy podat avízo?

Tak jak společnosti plánují rozpočty, hospodaření, investice a personální otázky v rámci nového fiskálního roku, stejně tak plánují i výzkumné a vývojové projekty včetně kapacitní disponibility jednotlivých pracovníků oddělení pro VaV. Takto termínově vymezené vývojové činnosti nejčastěji startují právě se začátkem nového roku. Protože s blížícím se koncem roku je plánování finalizováno, je potřeba mít na paměti, že pro možnost zahrnutí a uplatnění vývojových projektů do odpočtu je nezbytné včas odeslat avízo na finanční úřad. Včasným odesláním je v kontextu tohoto článku myšlen termín do konce tohoto roku, tj. do 31. 12. 2024. Výhodou takového podání je především možnost zahrnutí celého kompletního roku do evidence nákladů bez nutnosti složitého filtrování výstupů nákladových položek od data poslání avíza a eliminace neuplatnitelných výdajů/nákladů, což v mnoha případech vede k zatěžování pracovníků ekonomických úseků.

Poplatníci, kteří projekty výzkumu a vývoje realizují plánovitě, ale bez vazby na start nového (fiskálního) roku, tj. povětšinou se jedná o nárazový neboli zakázkový výzkum a vývoj, podávají „Oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje“ průběžně po celý hospodářský rok. Těmto společnostem již vyvstává povinnost oddělit výdaje na projekty výzkumu a vývoje na **neuplatnitelné**, tzn. výdaje/náklady vzniklé před posláním avíza, a **uplatnitelné**, tzn. výdaje/náklady na projektu vytvořené po odeslání avíza na finanční úřad, tedy takové výdaje, které lze zahrnout do odpočtu na projekty výzkumu a vývoje.

Rádi vám pomůžeme

Díky uplatnění odčitatelné položky na výzkum a vývoj v daňovém přiznání můžete ušetřené prostředky opětovně využít ve vývojových projektech pro zvýšení své konkurenceschopnosti a získání technického a technologického náskoku před ostatními. Pokud si nevíte rady nebo nemáte kapacitu vše ve spojitosti s avízem řešit, neváhejte se na nás obrátit. Poradíme vám s názvem, obsahem avíza a podáním na finanční úřad

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápová
kcapova@deloittece.com

Získejte dotaci na renovaci brownfieldů pro cestovní ruch

Ministerstvo průmyslu a obchodu plánuje v prosinci tohoto roku vyhlásit dotační výzvu určenou pro malé a střední podniky, která jim má pomoci při renovaci zastaralých a technicky nevyhovujících budov pro využití v cestovním ruchu. Velice pravděpodobně půjde o využití v oblasti ubytovacích či restauračních služeb nebo muzejních a kulturních činností. Níže přinášíme předpokládané podmínky a parametry výzvy.

Jaké výdaje lze podpořit:

- Z výzvy bude možné podpořit především stavební výdaje související s renovací brownfieldů. Předpokladem je, že budou umožněny jak rekonstrukce, tak demolice spojené s výstavbou nových objektů. Podpořené nemovitosti musejí být zapsány jako „brownfield“ v [Národní databázi brownfieldů](#).

Oprávnění žadatelé:

- Malé a střední podniky
- Projekt musí být realizován mimo území hlavního města Prahy (sídlo podniku nicméně může být i v Praze)

Důležité termíny a lhůty:

- Plánovaný termín vyhlášení výzvy: 16. 12. 2024
- Plánovaný příjem žádostí: od 17. 12. 2024 do 31. 10. 2025

Výzva bude průběžná, což znamená, že žádosti budou hodnoceny průběžně v pořadí, v němž budou podány, a to až do vyčerpání alokace programu. Neprobíhá kvalitativní soutěž, rozhoduje především čas podání žádosti, zároveň je nutné splnit minimální stanovené požadavky. Vzhledem k tomu, že k žádosti o podporu bude pravděpodobně vyžadováno stavební povolení, nebo alespoň podaná žádost na stavební úřad, doporučujeme s přípravou vašeho projektového záměru začít co nejdříve.

V případě zájmu o více informací nás neváhejte kontaktovat.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápková
kcapova@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhanacek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Martin Rybar

mrybar@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

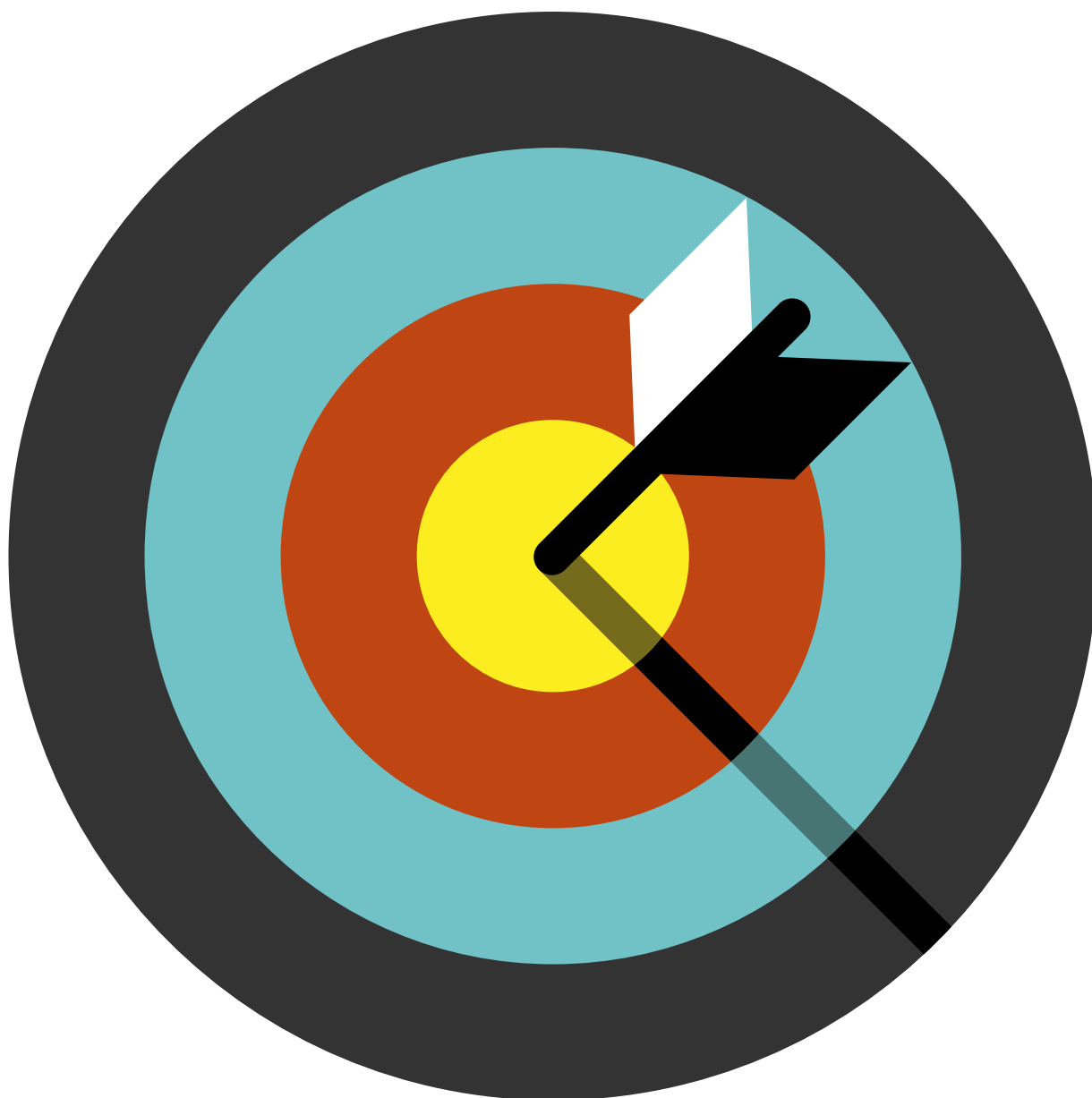
Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

dReport: Říjen 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.

Dorovnávací daň v účetních závěrkách za rok 2024

Zákon o dorovnávacích daních nabyt účinnosti na konci loňského roku, a společnosti, kterých se týká, tak musí již ve své účetní závěrce za rok 2024 zveřejnit, zda a případně v jaké výši budou dorovnávací daň platit. A to navzdory faktu, že legislativním procesem právě prochází novela tohoto zákona, jež zřejmě posune lhůtu pro podání daňových přiznání k dorovnávací dani a dalších informací na polovinu roku 2026. Je vaše společnost poplatníkem dorovnávací daně? A pokud ano, víte, jak si s novou povinností v účetní závěrce poradit?

Základní zjednodušené pravidlo zní, že poplatníkem dorovnávací daně je každá společnost, která je členem nebo je mateřskou společností nadnárodní či vnitrostátní skupiny s konsolidovanými výnosy ve výši alespoň 750 mil. eur, a to nejméně ve dvou ze čtyř předchozích účetních období dané skupiny. Obecným zjednodušeným cílem dorovnávacích daní (známých také jako Pilíř 2) je zajistit, aby na úrovni jednotlivých států, ve kterých skupina působí, byla vždy odváděna minimální daň v efektivní sazbě alespoň 15 %.

Pokud je vaše společnost poplatníkem dorovnávací daně, pak již za rok 2024 musí v účetní závěrce zveřejnit informace, které se dorovnávací daně týkají, a zároveň zaúčtovat případný náklad na dorovnávací daň, jenž se vztahuje k roku 2024, protože povinnosti poplatníků související s dorovnávacími daněmi jsou zavedeny pro zdaňovací období začínající po 31. prosinci 2023.

Dovoluujeme si upozornit na skutečnost, že dle očekávané novely zákona o dorovnávacích daních (podrobněji v našem [nedávném článku](#)), která je momentálně projednávána Poslaneckou sněmovnou ČR, by měla lhůta pro podávání informačních přehledů a daňových přiznání k dorovnávací dani za rok 2024 skončit nejdříve 30. června 2026. Fakt, že bude lhůta pro podání daňových přiznání pravděpodobně prodloužena, ale neznamená, že by se o dorovnávací dani nemělo účtovat nebo že by se neměly vykazovat související informace v příloze.

Na co by tedy společnost při přípravě účetní závěrky za rok 2024 neměla zapomenout?

Zveřejnění v účetní závěrce

Nejprve je potřeba si ověřit, zda společnost je, nebo není poplatníkem dorovnávací daně (viz výše). Tuto informaci nejspíše společnost získá u své mateřské společnosti, resp. v konsolidované účetní závěrce ultimátní mateřské společnosti zjistí, jaké jsou konsolidované výnosy skupiny.

Pokud je společnost poplatníkem dorovnávací daně a zároveň účtuje o odložené dani (o odložené dani musí účtovat každá povinně auditovaná účetní jednotka nebo ta, která sestavuje

účetní závěrku v plném rozsahu), pak má podle § 39 odst. 5 vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, povinnost v příloze účetní závěrky uvést:

- informaci o tom, že účetní jednotka je poplatníkem dorovnávací daně;
- informaci o tom, že dorovnávací daň nebyla zohledněna při výpočtu odložené daně; a
- část nákladu na splatnou daň připadající na dorovnávací daň.

Vzhledem ke složitosti pravidel dorovnávacích daní může být vhodné, aby společnost v příloze účetní závěrky uvedla i další doplňující informace (např. to, že využívá tzv. bezpečných přístavů, nebo rozsah nejistoty ohledně výše zaúčtované dorovnávací daně – viz dále).

Povinnost kalkulovat dorovnávací daň

To, že je společnost poplatníkem dorovnávací daně, ještě automaticky neznamená, že musí dorovnávací daň kalkulovat. Společnost může využít přechodných pravidel tzv. bezpečného přístavu, které umožňují za určitých podmínek neprovádět kompletní výpočet efektivní sazby daně a dorovnávacích daní (podrobněji viz zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny, ve znění pozdějších předpisů, („zákon o dorovnávacích daních“) § 143 a následující). Obvykle se bude jednat o přechodná pravidla bezpečného přístavu založená na informacích obsažených ve zprávě podle zemí, viz § 145 zákona o dorovnávacích daních. Výjimka přechodného bezpečného přístavu se může aplikovat, pokud bude splněno alespoň jedno z kritérií uvedených v § 145 zákona o dorovnávacích daních. Výpočet hodnot pro porovnání s limitními kritérii se provádí za všechny společnosti skupiny v daném státě. Splnění podmínek alespoň jednoho kritéria znamená, že se dorovnávací daň za daný stát považuje za nulovou. I zde je tedy obvykle nezbytná komunikace s mateřskou společností, a to zejména v situaci, kdy má skupina v ČR více dceřiných společností..

Kalkulace dorovnávací daně

Pokud společnost nevyužije nebo neplní kritéria bezpečných přístavů, musí provést kalkulaci pro stanovení případného nákladu na dorovnávací daň (tento náklad může být i nulový v případě, že povinnost platit dorovnávací daň společnosti nevznikne – například pokud souhrnná efektivní sazba daně na úrovni České republiky za společnosti skupiny v České republice činí 15 % a více).

Splnění této povinnosti může být vzhledem ke složitosti výpočtů a dostupnosti relevantních dat (upravené podklady pro konsolidaci za celý stát) velice časově náročné. Pokud je

výsledkem kalkulace povinnost společnosti zaplatit dorovnávací daň, pak je v případě, že se bude jednat o předběžný výpočet (situace, která bude nejčastější), související náklad účtován jako

MD: 59x náklad na dorovnávací daň;

D: 545x rezerva na dorovnávací daň.

Ve výkazech pak bude náklad vykazován v rámci řádku „Daň z příjmů splatná“ a rezerva jako „Rezerva na daň z příjmu“.

Závěrem připomínáme, že v některých specifických případech může být pro českou společnost relevantní nejen vnitrostátní dorovnávací daň, ale i přiřazovaná dorovnávací daň. Vzhledem k řadě komplexních ustanovení a úprav při kalkulacích doporučujeme kontaktovat daňového poradce.

Martina Křížová Chrámecká

mkrizovachramecka@deloittece.com

Pozvánka na podzimní semináře z oblasti českého účetnictví

Aktuality v českém účetnictví: Novela stávajícího zákona a stav nové účetní legislativy

Seminář

Rádi bychom vás pozvali na náš tradiční podzimní seminář, který letos uspořádáme jak v prezenční formě v šesti městech, tak ve formě live streamu. Můžete si tak zvolit formát, který vám více vyhovuje.

Vzhledem k tomu, že účinnost dlouho očekávaného nového zákona o účetnictví bude odložena minimálně o rok (tj. nejdříve pro účetní závěrky roku 2026, spíše však až pro rok 2027), budeme se nejprve věnovat změnám a novinkám, které přinese novela stávajícího zákona o účetnictví pro účetní období 2024 a 2025.

Projdeme také některé problematické oblasti, se kterými se můžete setkat při přípravě účetní závěrky za rok 2024.

Následně vás seznámíme s aktuálním stavem nového zákona, prováděcích vyhlášek a také doprovodného zákona, jenž novelizuje související legislativu včetně zákona o daních z příjmů. Zaměříme se na největší změny, které by měla nová účetní a daňová legislativa přinést zejména v oblasti oceňování a vykazování dlouhodobého majetku včetně nájmu. A budeme rovněž hovořit o možné implementaci těchto novinek.

Chybět nebudou ani daňové novinky, jež mají dopad na účetní závěrku společností.

V průběhu semináře bude prostor i pro vaše dotazy.

Prezenční forma v Praze

Výhodou prezenční formy semináře je možnost osobně diskutovat s našimi odborníky, kteří vám i letos budou plně k dispozici. Během přestávek pro vás bude připraveno občerstvení.

On-line forma (live stream)

[On-line seminář](#) můžete absolvovat z pohodlí vašeho domova nebo kanceláře. Stačí se připojit přes link, který vám včas zašleme. V průběhu semináře budete moci pokládat našim lektorům písemné dotazy. Všichni přihlášení účastníci on-line semináře obdrží před jeho konáním prezentaci.

Termíny

Prezenčně:

[Praha: 26. listopadu 2024](#), 9:00–15:30 hod.

[Ostrava: 13. listopadu 2024](#), 9:00–15:30 hod.

[Brno: 14. listopadu 2024](#), 9:00–15:30 hod.

[České Budějovice: 20. listopadu 2024](#), 9:00–15:30 hod.

[Plzeň: 21. listopadu 2024](#), 9:00–15:30 hod.

[Hradec Králové: 28. listopadu 2024](#), 9:00–15:30 hod.

On-line:

12. prosince 2024, 9:00–15:30 hod.

Pro více informací a registraci prosím navštivte: akce.deloitte.cz

Stanovisko úřadu ESMA k účtování emisí uhlíku

Dne 8. října 2024 zveřejnil Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) dokument „Clearing the smog: Accounting for Carbon Allowances in Financial Statements“ (Očista od smogu: Účtování o emisních povolenkách v účetních závěrkách). Co nového toto stanovisko přináší, jsme pro vás shrnuli v následujícím článku.

ESMA je nezávislý úřad EU, který byl zřízen v roce 2011. Posláním ESMA je zvyšovat ochranu investorů a podporovat stabilní a dobře fungující finanční trhy v Evropské unii.

Programy pro stanovování cen uhlíku se vyvinuly (a mohou se dále vyvíjet) v mnoha podobách, formách a rozsahu, a terminologie s nimi spojená často kombinuje a zaměňuje různé definice, pojmy a klasifikace (např. kredit, kompenzace, povolenka atd.). Pro účely tohoto stanoviska orgánu ESMA se programy pro stanovování cen uhlíku vztahují na nástroje představující i) povolení vypustit jednu tunu oxidu uhličitého (CO₂) ve stanoveném časovém období, nebo ii) obchodovatelný kredit vytvořený prostřednictvím opatření či projektů na snížení emisí nebo odstranění uhlíku, který představuje jednu tunu sníženého nebo odstraněného CO₂. Programy pro stanovování cen uhlíku jsou certifikovány vládními orgány (trh s dodržováním předpisů) nebo nezávislymi ověřovateli (dobrovolné trhy), mají jedinečný sériový identifikátor a jsou vydávány, sledovány a rušeny prostřednictvím elektronického registru.

Stanovisko ESMA se zaměřuje na programy pro stanovování cen uhlíku v souladu s předpisy, konkrétně na emisní povolenky, práva a povolení (dále jen „emisní povolenky“).

Cílem stanoviska je zlepšit finanční výkaznictví emitentů zapojených do programů emisních povolenek.

Stanovisko

- zhodnocuje různé účetní přístupy, které byly doposud zjištěny v účetních závěrkách evropských emitentů kótovaných na burze v souvislosti s programy pro stanovování cen uhlíku;
- nabádá emitenty, aby zvážili, které účetní standardy IFRS by mohli použít pro účtování o emisních povolenkách ve svém finančním výkaznictví; a
- poskytuje doporučení pro zveřejňování informací s cílem zvýšit užitečnost rozhodování pro uživatele tím, že podpoří transparentnost informací zahrnutých do účetních závěrek s ohledem na programy pro stanovování cen uhlíku, do kterých je emitent zapojen.

Stanovisko nepředepisuje metodu, podle které by se měly povolenky na emise uhlíku účtovat v účetních závěrkách, ale spíše posiluje předchozí výzvy a doporučení ESMA ke zvýšení transparentnosti a užitečnosti informací pro uživatele. Cílem stanoviska je zvýšit povědomí emitentů o tématu, jehož význam v podnikovém výkaznictví v posledních letech vzrostl a u něž se očekává, že bude i nadále nabývat na důležitosti s tím, jak se blíží cíle stanovené Pařížskou dohodou z roku 2015 a emitenti možná budou muset uvažovat o emisních povolenkách na kompenzaci emisí skleníkových plynů. Obsah výkaznictví by měl být zvažován s ohledem na jeho významnost.

Stanovisko se rovněž vyjadřuje k provázanosti a vyzývá k jednotnosti předpokladů použitých při odhadech a měřeních týkajících se problematiky klimatu a informací poskytovaných v různých částech výroční finanční zprávy. Upozorňuje, že emitenti by měli pečlivě a konzistentně propojit informace, které jsou v souvislosti s povolenkami na emise oxidu uhličitého poskytovány v účetní závěrce, s informacemi požadovanými podle Evropských standardů pro vykazování informací o udržitelnosti (ESRS).

Pro přístup ke stanovisku klikněte na webové stránky [ESMA](#).

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Rozhodnutí Výboru pro interpretace účetních standardů IFRS ke standardu IFRS 8

Přinášíme zajímavé konečné rozhodnutí vydané Výborem pro interpretace účetních standardů IFRS v říjnu 2024, které se týká zveřejnění výnosů a nákladů pro povinně vykazované segmenty podle standardu IFRS 8 *Provozní segmenty*.

Výbor pro interpretace účetních standardů IFRS (Výbor) je interpretačním orgánem Rady pro mezinárodní účetní standardy (IASB), který s ní spolupracuje při podpoře uplatňování účetních standardů IFRS.

Rozhodnutí (angl. agenda decisions) jsou způsobem, jak se vyjádřit k tomu, proč není změna požadavku standardu IFRS či jeho interpretace nutná. Často obsahují vysvětlující informace, které mají poskytnout návod pro jednotné uplatňování účetních standardů IFRS. Rada očekává, že účetní jednotky včas provedou změny účetních zásad, nejsou-li v souladu s rozhodnutím Výboru.

Zveřejnění výnosů a nákladů pro povinně vykazované segmenty

(IFRS 8 *Provozní segmenty*)

Vydáno v říjnu 2024

Problematika

Výbor obdržel otázky týkající se způsobu, jakým účetní jednotka uplatňuje požadavky odstavce 23 standardu IFRS 8 na zveřejnění specifikovaných částek souvisejících se ziskem nebo ztrátou segmentu pro každý povinně vykazovaný segment.

Výbor konstatoval, že otázky mají dva hlavní aspekty:

- požadavky odstavce 23 standardu IFRS 8 zveřejnit pro každý povinně vykazovaný segment specifikované částky zahrnuté do zisku nebo ztráty segmentu, které přezkoumává vedoucí osoba s rozhodovací pravomocí; a
- význam „významných položek výnosů a nákladů“ ve smyslu odstavce 97 standardu IAS 1, na který odkazuje odstavec 23 písm. f) standardu IFRS 8.

Zveřejnění specifikovaných částek

Výbor poznamenal, že odstavec 23 standardu IFRS 8 vyžaduje, aby účetní jednotka zveřejnila specifikované částky pro každý povinně vykazovaný segment, pokud jsou tyto částky:

- zahrnuty do měření zisku nebo ztráty segmentu, které přezkoumává vedoucí osoba s rozhodovací pravomocí, i když nejsou samostatně poskytovány či přezkoumávány touto osobou; nebo
- pravidelně poskytovány vedoucí osobě s rozhodovací pravomocí, i když nejsou zahrnuty do měření zisku či ztráty segmentu.

Významné položky příjmů a výdajů

Odstavec 23 písm. f) standardu IFRS 8 uvádí jednu z požadovaných „specifikovaných částek“, a to „významné položky výnosů a nákladů zveřejněné v souladu s odstavcem 97 standardu IAS 1“. Tento odstavec uvádí, že „jsou-li položky výnosů a nákladů významné, je účetní jednotka povinna zveřejnit jejich podstatu a částku samostatně“.

Výbor poznamenal, že když IAS 1 hovoří o významnosti, je to v souvislosti s tím, že „informace“ je významná. Účetní jednotka používá úsudek při zvažování, zda zveřejnění nebo nezveřejnění informací v účetní závěrce může důvodně vést k ovlivnění rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě učiní.

Výbor poznamenal, že při uplatňování odstavce 23 písm. f) standardu IFRS 8 zveřejněním významných položek výnosů a nákladů zveřejněných v souladu s odstavcem 97 standardu IAS 1 pro každý povinně vykazovaný segment účetní jednotka:

- uplatňuje odstavec 7 standardu IAS 1 a posuzuje, zda je informace o položce výnosů a nákladů významná v kontextu účetní závěrky jako celku;
- při zvažování způsobu agregace informací ve své účetní závěrce použije požadavky odstavců 30–31 standardu IAS 1;
- při posuzování, zda je informace o položce výnosů a nákladů významná, bere v úvahu povahu nebo rozsah informace – jinými slovy kvalitativní či kvantitativní faktory – nebo obojí; a
- dvažuje okolnosti, které zahrnují mimo jiné okolnosti uvedené v odstavci 98 standardu IAS 1.

Výbor dále poznamenal, že odst. 23 písm. f) standardu IFRS 8 nevyžaduje, aby účetní jednotka zveřejňovala pro každý povinně vykazovaný segment každou položku výnosů a nákladů uvedenou ve výkazu zisku a ztráty nebo zveřejněnou v příloze. Při určování informací, které mají být zveřejněny pro každý povinně vykazovaný segment, se účetní jednotka řídí svým úsudkem a zohledňuje hlavní zásadu standardu IFRS 8, která vyžaduje, aby účetní jednotka zveřejnila informace, jež uživatelům její účetní závěrky umožní posoudit povahu a finanční dopady podnikatelských aktivit, jimiž se daná účetní jednotka zabývá, a ekonomického prostředí, v němž působí.

Závěr Výboru

Výbor dospěl k závěru, že zásady a požadavky v účetních standardech IFRS poskytují účetní jednotce dostatečný základ pro uplatnění požadavků na zveřejnění uvedených v odstavci 23 standardu IFRS 8. Výbor se proto rozhodl, že do pracovního plánu nebude zařazen projekt tvorby či úpravy standardu.

Úplné znění tohoto rozhodnutí lze nalézt na [webových stránkách Nadace IFRS](#).

zdroj: [Compilation of Agenda Decisions \(volume 11\)](#)

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 11. října 2024.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 30. říjnu 2024 následující dokumenty rady IASB:

Nové standardy

- IFRS 18 *Prezentace a zveřejňování v účetní závěrce* (vydáno v dubnu 2024)
- IFRS 19 *Dceřiné podniky bez veřejné odpovědnosti: Zveřejňování* (vydáno v květnu 2024)

Úpravy

- Úpravy standardu IFRS 9 a IFRS 7 *Úpravy klasifikace a oceňování finančních nástrojů* (vydáno v květnu 2024)
- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)
- Úpravy standardu IAS 21 *Nedostatečná směnitelnost* (vydáno v srpnu 2023)
- Roční zdokonalení účetních standardů IFRS – 11. díl (vydáno v červenci 2024)

Zpráva o schvalování IFRS v EU

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Pozvánka na seminář z oblasti IFRS

Připravte se s námi na IFRS účetní závěrku za rok 2024

Seminář

Zveme vás na podzimní seminář společnosti Deloitte zaměřený na oblast Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (účetních standardů IFRS), který bude probíhat v tzv. hybridním režimu. Můžete si tedy zvolit, zda se chcete události **[zúčastnit osobně v prostorách pražského sídla společnosti Deloitte, nebo zda se připojíte vzdáleně.](#)**

Poskytneme vám přehled úprav standardů, které jsou povinně účinné od 1. ledna 2024 a 2025, a upozorníme na hlavní změny a jejich dopad na účetní závěrku za rok 2024.

Podrobněji se podíváme na problémy, se kterými se můžete při sestavování účetní závěrky za rok 2024 setkat.

Upozorníme vás také na chyby, na něž naši auditoři nejčastěji naráželi při auditech účetních závěrek dle IFRS za rok 2023. A zaměříme se i na často chybějící informace v přílohách.

V průběhu semináře bude dostatečný prostor i pro vaše dotazy.

Termín

27. 11. 2024, 9:00–13:00 hod

Pro více informací a registraci prosím navštivte: akce.deloitte.cz

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_Technical-Desk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Zígáček
mzigacek@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindřišková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

dReport: Říjen 2024

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Kyberbezpečnost firem: Nová éra regulace a výzvy pro byznys

Regulace kyberbezpečnosti se v dnešní době stává stále komplexnější a firmy jsou nuceny se rychle adaptovat na nové požadavky. Přinášíme vám pohled na aktuální situaci a blížící se změny v oblasti kyberbezpečnosti, které se mohou dotýkat mnoha společností.

Kyberbezpečnost je v mnoha firmách bohužel stále podceňovaným tématem. V praxi se setkáváme s tím, že kyberbezpečnost řeší IT manažeři nebo systémoví administrátoři, pro něž kyberbezpečnost není primárním úkolem. Důvodem může být i to, že pokud je kyberbezpečnost na dobré úrovni, k incidentům obvykle nedochází, a práce v této oblasti tak není na první pohled viditelná. Útočníci po prvotních průzkumných pokusech často hledají zranitelnější cíle. To může vést k tomu, že management společností nemá dostatečnou motivaci k jejímu dalšímu zdokonalování a obecně významné roli kyberbezpečnosti v ochraně firemní integrity nerozumí.

Nejednoznačná KPIs ve firmách

Problémem je také skutečnost, že kyberbezpečnost není prací, která by byla snadno měřitelná a viditelná. V mnoha firmách nejsou nastaveny klíčové ukazatele výkonnosti (KPIs) tak, aby braly v potaz kyberbezpečnost jako jednu z relevantních oblastí. Dobře nastavená KPIs chápeme jako jeden ze základních faktorů umožňujících společnostem dosáhnout souladu s novou právní úpravou, která se rychle blíží a pravděpodobně nabude účinnosti během příštího roku.

Efektivní KPI by měly být navrženy tak, aby byly dostatečně konkrétní a poskytovaly podklad pro informovaná obchodní rozhodnutí. Je důležité zaměřit se zejména na ukazatele týkající se kybernetické bezpečnosti, z jejichž hodnot se vyvozuje odpovědnost společnosti nebo jejího vedení jako celku. Vyvarovat bychom se měli příliš obecných metrik, které neposkytují komplexní pohled na situaci. Například sledování pouhého počtu identifikovaných útoků na firemní infrastrukturu není samo o sobě dostačující, neboť hodnotí pouze schopnost systému detekovat hrozby, ale neřeší už otázku reakce na ně či účinnost preventivních opatření. Pro lepší řízení rizik a případné vyloučení odpovědnosti je vhodnější nastavit KPI, které zachycují poměr mezi celkovým počtem zjištěných útoků a úspěšností jejich prevence nebo řešení pomocí reaktivních opatření firmy. Tímto přístupem k tvorbě KPI může firma nejen lépe reagovat na bezpečnostní hrozby, ale také činit informovanější rozhodnutí, efektivněji se připravit na nadcházející regulatorní změny a zjišťovat nedostatky.

Zvýšená odpovědnost vedení firem

Správné nastavení klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI) v oblasti kybernetické bezpečnosti má pro moderní firmy dvojitý význam. Primárně slouží ke zlepšení reálného fungování bezpečnostních opatření, ale zároveň hraje klíčovou roli v ochraně vedení a celé společnosti před potenciální právní odpovědností. Tato role nabývá na důležitosti s ohledem na očekávané legislativní změny, které přináší rozšířené povinnosti a zvýšenou odpovědnost pro vedoucí pracovníky a statutární orgány společností (a jiných subjektů).

Nová legislativa, jak je v současnosti navrhována, ukládá vedení firem řadu specifických povinností. Mezi ně patří například nutnost absolvovat školení o bezpečnostním povědomí, stanovit jasné bezpečnostní politiky, informovat zaměstnance o významu informační bezpečnosti a zajistit pravidelné testování plánů reakce na kybernetické incidenty. Tyto povinnosti jsou pouze výběrem z širšího spektra nových požadavků, které budou na firmy kladeny.

Dodržování těchto nových právních předpisů bude spadat pod kompetenci Národního úřadu pro kybernetickou bezpečnost (NÚKIB). Tento úřad bude mít pravomoc nejen identifikovat nedostatky v bezpečnostních opatřeních firem, ale také nařídit nápravná opatření. V případech, kdy firma neuposlechne výtky NÚKIBu a nenapraví zjištěné nedostatky, může dojít k závažným sankcím. Jednou z nich je možnost dočasného pozastavení výkonu funkce člena statutárního orgánu, a to na dobu minimálně šesti měsíců.

Finanční postihy za neplnění povinností v oblasti kybernetické bezpečnosti mohou být pro firmy velmi citelné. Maximální výše pokut může dosáhnout až 250 milionů Kč nebo 3 % z celosvětového obrátu společnosti, podle toho, která částka je vyšší. Toto pravidlo představuje zvláště významné riziko pro velké mezinárodní korporace, kde by tříprocentní podíl z globálního obrátu mohl vést k astronomickým částkám.

V tomto kontextu se ukazuje, že pečlivě nastavené KPI mohou sloužit nejen jako nástroj pro zlepšování bezpečnostních procesů, ale také jako důležitý prvek v systému řízení rizik a compliance.

Vývoj trendů v oblasti kybernetické bezpečnosti v EU

Současný rozvoj regulace kybernetické bezpečnosti není náhodný. Stačí se podívat na nedávno vydaný report Agentury Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA), který analyzuje bezpečnostní incidenty v EU. Tento aktuální dokument, pokrývající období od září 2023 do září 2024, poskytuje hodnocení hrozeb v evropském kybernetickém prostoru. Z obsáhlého reportu lze vyzdvihnout několik klíčových trendů, které odůvodňují současný vývoj regulace.

Report například uvádí, že mezi nejčastěji zasažené sektory (kromě veřejné správy) patří především doprava, bankovníctví a finance, digitální infrastruktura a výroba. Útočníci nejčastěji používají DoS/DDoS útoky spočívající v zahlcení cílového systému enormním množstvím požadavků buď za pomoci jednoho zdroje (DoS), nebo za pomoci více zdrojů (DDoS). Tento typ útoků tvoří téměř polovinu všech incidentů. A není divu, jsou totiž z pohledu útočníka relativně jednoduché. Následují ransomware útoky, při nichž útočníci dostanou přístup do systému oběti, zašifrují data a za jejich navrácení požadují finanční protihodnotu. ENISA také upozorňuje na rostoucí vliv umělé inteligence a velkých jazykových modelů na vývoj kyberbezpečnostních hrozeb. Tyto nástroje mohou útočnickům výrazně usnadnit a zefektivnit jejich činnost, včetně zvýšení kreativity útoků a jejich dostupnosti pro méně zkušené jedince.

Směrnice NIS2 a její implementace

Je pochopitelné, že sektory nejvíce postižené bezpečnostními incidenty do značné míry odpovídají kategoriím regulovaných subjektů podle směrnice NIS2. V tomto kontextu lze očekávanou českou implementaci v podobě nového zákona o kybernetické bezpečnosti a souvisejících předpisů vnímat jako potřebnou a dlouho očekávanou reakci na konkrétní a reálné hrozby.

Nicméně současný legislativní proces naznačuje, že na finální českou úpravu si ještě nějakou dobu počkáme. Je nepravděpodobné, že by byl nový zákon o kybernetické bezpečnosti přijat ještě v tomto roce. V současnosti probíhá připomínkování návrhu zákona, přičemž největší kontroverze vyvolávají rozsáhlé pravomoci NÚKIB v oblasti prověřování bezpečnosti dodavatelského řetězce a možnosti zákazu plnění dodavatele. Tyto obavy vyjadřují významné organizace sdružující podnikatele, jako jsou Asociace provozovatelů mobilních sítí nebo Hospodářská komora. Kritici také upozorňují na to, že návrh zákona jde nad rámec povinností stanovených směrnicí NIS2 a vykazuje znaky tzv. „gold-platingu“, tedy rozšiřování pravomocí stanovených směrnicí při její implementaci do vnitrostátního práva. Přitom poukazují na to, že státy (např. Belgie), které již úpravu implementovaly do svých právních řádů, se držely předlohy mnohem věrněji než český zákonodárce.

Působnost NIS2 jako hlavní otázka

Přestože finální znění nového zákona o kybernetické bezpečnosti ještě není k dispozici, firmy se již nyní mohou a měly by připravovat na nové povinnosti. Z našich zkušeností vyplývá, že působnost směrnice NIS2 a budoucího zákona o kybernetické bezpečnosti není vždy tak jednoznačná, jak by se mohlo na první pohled zdát. Klienti často nevědí, zda se na ně nová regulace bude vztahovat, nebo naopak předpokládají její aplikaci i v případech, kdy tomu tak být nemusí. Proto je důležité vždy na začátku důkladně prověřit, zda a jak se regulace konkrétního subjektu dotkne. Společnosti se tak vyhnou zbytečným nákladům na implementaci opatření, která pro ně nejsou relevantní. Analýza působnosti regulace je klíčová, ale často podceňovaná fáze přípravy.

Zvláštní pozornost si zaslouží otázka aplikace povinností na dceřiné společnosti v rámci podnikatelských skupin. Dceřiné společnosti, ve kterých mají mateřské firmy rozhodující vliv, většinou splňují kritérium velikosti pro aplikaci regulace, protože toto kritérium se posuzuje z pohledu celé skupiny. Méně jasné je však kritérium poskytovaných služeb. Dceřiné společnosti často neprovozují služby spadající pod směrnici NIS2, zatímco mateřské společnosti ano. V takovém případě se na dceřinou společnost nemusí vztahovat žádná nová pravidla. Naopak, pokud regulovanou službu poskytuje pouze dceřiná společnost, může se stát, že se nová regulace vůbec nedotkne mateřské firmy. Pro tyto situace existuje v návrhu nového zákona o kybernetické bezpečnosti speciální ustanovení.

(Ne)Dostatečná úroveň kybernetické bezpečnosti českých firem

Zajímavým zjištěním je také fakt, že mnoho klientů si není vědomo, že jejich stávající úroveň kybernetické bezpečnosti již splňuje požadavky očekávané právní úpravy. V takových případech pomáháme konsolidovat existující opatření a připravit je na budoucí povinnosti vyplývající z nové legislativy. Neustále sledujeme vývoj návrhu zákona a souvisejících vyhlášek a jsme schopni rychle reagovat na nové požadavky a pomáhat společností s jejich implementací.

Je patrné, že kyberbezpečnost se stává strategickou prioritou pro firmy všech velikostí a odvětví. S blížící se novou regulací je nejvyšší čas na přehodnocení přístupu k této oblasti. Firmy, které přistupují ke kyberbezpečnosti proaktivně a připravují se na nové regulační požadavky, budou mít významnou konkurenční výhodu v době, kdy digitální bezpečnost hraje klíčovou roli v úspěchu podnikání. Naším cílem je pomoci klientům soustředit se na jejich hlavní byznys s vědomím, že jednu z nejrozsáhlejších regulací posledních let zvládnou bez zbytečných komplikací.

Jaroslava Kračúnová
jkracunova@deloittece.com

Ondřej Švub
osvub@deloittece.com

Legal News [říjen 2024]: NS posuzoval uzavření ústní dohody

Nejvyšší soud tento měsíc přinesl tři důležité judikaturní novinky, které by vás neměly minout. Posoudil například otázku uzavření ústní smlouvy, kde potvrdil, že ji nelze uzavřít jen na základě obecného tvrzení, že „k nějaké dohodě došlo“. Další judikát potom říká, že e-mailová zpráva je považována za doručenou, jakmile dorazí do schránky, i když ji adresát ještě neotevřel, což je rozsudek důležitý zejména pro členy statutárních orgánů společností. Poslední vybraný judikát potom potvrdil, že při neúměrném zkrácení ceny pozemku stačí hrubý nepoměr plnění a není nutné zkoumat, zda si strana byla nespravedlnosti vědoma.

Otázkou **posouzení uzavření ústní smlouvy** se Nejvyšší soud zabýval ve svém nejnovějším rozsudku sp. zn. 27 Cdo 1717/2023. S odkazem na svou předchozí rozhodovací praxi konstatoval, že pro úsudek o vzniku ústně uzavřené dohody nepostačují shodná tvrzení účastníků, ani obecné (byť prokázané) tvrzení o tom, že k „nějaké“ dohodě došlo, respektive že jedna ze stran něco „požadovala“, aniž by bylo zjištěno, které osoby a s jakým obsahem ústní dohodu sjednaly. Závěr o vzniku právního úkonu (jednání) je totiž závěrem právním, nikoli skutkovým. Bez těchto předpokladů nelze učinit právní závěr o uzavření smlouvy v ústní formě, která se od písemné smlouvy neliší v požadavcích na náležitosti a určitost právního úkonu. V tomto případě nalézací soudy pochybily, když neučinily skutkové závěry o tom, kým, z jakého titulu, kdy a s jakým obsahem (způsob určení pohyblivé kupní ceny) byla ústní dohoda uzavřena, a bez těchto zjištění dovodily uzavření ústní smlouvy.

Nejvyšší soud se v rozsudku sp. zn. 27 Cdo 3499/2023 věnoval otázce doručování právních jednání. Adresátem e-mailu, jehož předmětem bylo oznámení o nezvolení na další funkční období, byl předseda představenstva žalované. Hrál se přitom o včasnost doručení takového oznámení a související finanční kompenzaci. Strany sporu si nesjednaly, v jaké formě má být oznámení učiněno. Žalovaná zvolila e-mail, a to v době, kdy byl člen statutárního orgánu na dovolené. **Nejvyšší soud připomněl, že „osoba povoláná do funkce člena orgánu společnosti je členem orgánu po celou dobu od vzniku funkce do jejího zániku, takřikajíc, 24 hodin denně, 7 dní v týdnu“.** S ohledem na zásadu bezformálnosti právních jednání je elektronická komunikace přijatelným způsobem doručování, pakliže ze zákona, stanov žalované nebo smluvního vztahu neplyne něco jiného. Soud dospěl k závěru, že k doručení písemnosti došlo již dnem, kdy přišla do e-mailu žalobce. Bez ohledu na to, zda e-mail otevřel. Uvedený rozsudek je tak dobré mít na paměti, až příště odcestujete do offline prostředí.

Nejvyšší soud ČR se ve svém rozsudku sp. zn. 27 Cdo 3701/2023 zabýval otázkami: (i) zda cena pozemku 150 Kč/m² odpovídá obvyklé ceně, a (ii) zda postačí objektivní stránka neúměrného zkrácení, aniž by bylo nutné zkoumat nebo brát v úvahu subjektivní povědomí zkracující strany o tom, že k němu dochází, byť vycházelo z obvyklých jemu dostupných znalostí. Spor se týkal ceny pozemku, kterou žalovaný považoval za příliš nízkou a neodpovídající tržní hodnotě. Soud prvního stupně rozhodl, že se jedná o omyl o rozhodující okolnosti podle § 583 o. z. Odvolací soud toto rozhodnutí změnil, že se jedná o neúměrné zkrácení dle 1793 odst. 1 o. z. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí zopakoval své dřívější závěry, že jako výchozí pravidlo lze považovat zákaz zkrácení přes polovic. Sjednaná kupní cena nedosahovala ani 15 % znalce zjištěné ceny pozemku. Nejednalo se tak o cenu obvyklou a uplatní se pravidla pro neúměrné zkrácení. K otázce subjektivního povědomí zkracující strany (žalovaného) Nejvyšší soud uzavřel, že právní úprava neúměrného zkrácení je založena na objektivním kritériu, jímž je hrubý nepoměr vzájemných plnění. Věta druhá citovaného ustanovení dále stanoví také negativní podmínku použití tohoto kritéria, a sice nevědomost druhé (zkracující) strany o skutečnostech zakládajících nepoměr vzájemných plnění. Pro naplnění této podmínky přitom postačuje vědomostní (nikoliv volní) složka zavinění. Jelikož úprava § 1793 odst. 1 věty druhé o. z. vylučuje uplatnění obecného řešení chránícího zkrácenou stranu před důsledky neúměrného zkrácení, je to právě zkracující strana, k jejímuž prospěchu výjimka slouží, která musí tvrdit a prokazovat naplnění hypotézy této výjimky, tj. že nepoměr vzájemných plnění se zakládá na skutečnosti, o které nevěděla ani vědět nemusela. Okolnosti, o kterých by žalovaný v době uzavření kupní smlouvy nemohl vědět a které by způsobily, že cena pozemku ve výši 150 Kč za m² obvyklé ceně neodpovídá, žalovaný netvrdil. Z tohoto důvodu Nejvyšší soud dovolání zamítl.

Jan Procházka
jprochazka@deloittece.com

Petra Schneiderová
pschneiderova@deloittece.com

Tomáš Quirenz Vohrabal
tvohrabal@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společností Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejich členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.